

Editörlerden

Tarihte bazı kişi ve olaylar toplumlar için sembolleşir. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü de hazin bir olayın yankıları sonucu 1977'den itibaren Birleşmiş Milletler tarafından uluslararası bir gün olarak kabul edilmiş ve sembolleşmiştir. Bu sembol gün, özel günlerin genelinde yapıldığı gibi siyasi kesimler, bürokrasi, sivil toplum örgütleri, eğitim kurumları vb. çeşitli aktörlerin gerçekleştirdiği çeşitli etkinlikleri kapsar. Toplantılar, gösteriler, yürüyüşler, paneller gibi aktivitelerle kadınlara ilişkin pek çok konu tartışılır, durum değerlendirmeleri yapılır ve geleceğe yönelik talep ve planlar gündemde yer alır.

Pek çok ülkede ve Türkiye'de kadın erkek eşitliğini sağlanması yolunda atılan adımlar düşünüldüğünde önemli değişimler yaşanmıştır. Geleneklerin belirlediği cinsiyet rollerinin değişmesiyle Yuval Noah Harari'nin Hayvanlardan Tanrılara Sapiens adlı eserinde işaret ettiği gibi neredeyse bilinen bütün toplumlarda önemli bir yere sahip olan cinsiyet hiyerarşisi sarsılmaya başlamıştır. Bunun gerçekleşmesinde ise kadının çalışma hayatında ve politika üretiminde yer alması etkili olmuştur ve olmaktadır.

Ancak dünyanın her yerinde kadın erkek eşitliği konusunda olumlu gelişmeler yaşanmamaktadır. Eğitim hakkına erişemeyen, küçük yaşta evlendirilen, taciz, şiddet, alınıp satılma gibi kötü muamelelere maruz kalan kadınların varlığı düşünüldüğünde kadın konusunda düşünülmesi, yazılması, uygulanması ve değişmesi gereken çok şeyin olduğu söylenebilir. Tartışma açan, öneri sunan, durum betimlemelerini ortaya koyan her çalışmanın ayrı ayrı önemi olmaktadır. Türkiye özelinde Cumhuriyet Devrimleriyle haklarına kavuşmuş kadın için sadece sembolleşmiş günler bağlamında değil, teorisyenler, politika yapımcılar ve uygulayıcıların gündeminde kazanılmış hakların geliştirilmesi yer almalıdır. Emre Kongar'ın Kızlarıma Mektuplar adlı eserinde belirttiği erkek egemen bir kültürde kız çocuk babası olmanın tehlikeleri bir de bu kültürde kadınlar açısından düşünüldüğünde bu tehlikelerin yok edilmesine yönelik her adımın her çalışmanın önemi ortaya çıkmaktadır. Yasama Dergisi'nin Dünya Kadınlar Günü için hazırlanan bu

özel sayısında da bu çabalar doğrultusundaki birikime katkı sunmak amaçlamıştır.

Dergide yer Doç. Dr. Belkıs Konan'ın kaleme aldığı “Cumhuriyet Öncesi Dönemde Türk Kadınının Aile Hukukundaki Durumu” başlıklı makalede; eski Türklerde aile hukuku ve Osmanlı Devleti'nde klasik dönemde ve Tanzimat sonrasında evlenme, boşanma, çok eşlilik meselelerine odaklanılmıştır. 1917 yılında çıkarılan Hukuk-ı Aile Kararnamesinin kadınlar ile ilgili yaptığı düzenlemeler incelenerek Medeni Kanun'un kabulünden önce kadının aile hukuku açısından durumu ortaya konulmuştur.

Hatice Dönmez Aydın'a ait olan “Kadına Bıçılan Role Karşı Bir Direnme Yolu Olarak Feminist Sanat” adlı makalede feminist sanatın ne olduğu, nasıl geliştiği ve feminist sanatçıların sanatsal direnme yöntemleri açıklanmıştır.

Dr. Abdullah Aydın – Yrd. Doç. Dr. Murat Yıldız'ın kaleme almış oldukları “1950-1960 Döneminde Türkiye'de Kadın Hareketlerinin Niteliği Üzerine Bir Değerlendirme” adlı makalede kadın hareketlerinin demokratikleşme süreci ile birlikte nasıl geliştiği Türk kadın derneklerinin arşivleri üzerinden değerlendirilmiştir.

Dr. Nuran Talu'nun kaleme almış olduğu “İklim Değişikliği ve Toplumsal Cinsiyet Politika Belirleme Süreçleri” başlıklı makalede iklim değişikliği ile mücadelede toplumsal cinsiyet eşitliğinin önemi ve Uluslararası platformlarda bu konunun ne şekilde gündeme geldiği hakkında bilgi verilmiştir.

Yasama Dergisi'nin Dünya Kadınlar Günü özel sayısına yazar ve hakem olarak katkı sunan hocalarımıza çok teşekkür ederiz.

Özel Sayı Editörleri

Yrd. Doç. Dr. Hatice Altunok

Arş. Gör. Fatma Gül Gedikkaya